

RPW/79716/2016 P
Data:2016-12-22

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 22 grudnia 2016 r.

DWKI-WSPE.5015.43.2016.KT

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo nr KMP. 573.5.2016.JJ z 20 lipca 2016 r., dotyczące wprowadzenia definicji i katalogu wydarzeń nadzwyczajnych rejestrowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, uprzejmie wyjaśniam.

Na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO), realizującego od 2008 r. zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji (KMP) na podstawie Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, od 1 stycznia 2009 r. młodzieżowe ośrodki wychowawcze (MOW) zbierają i przekazują dane o wypadkach nadzwyczajnych do kuratoriów oświaty, a kuratoria oświaty przekazują je do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz do wiadomości Ministra Edukacji Narodowej.

Do I półrocza 2014 roku informacje te zbierane były co miesiąc, a katalog wypadków nadzwyczajnych, zgodnie z ustaleniami z RPO, obejmował:

- śmierć nieletniego lub innej osoby, albo ciężkie uszkodzenie ciała wskutek działania nieletniego, pracownika lub innej osoby,
- bunt, zbiorowe wystąpienie czynne lub bierne,
- samobójstwo nieletniego,
- groźne zakłócenie porządku i bezpieczeństwa,
- zgwałcenie nieletniego,
- znęcanie się nad nieletnim, pobicie skutkujące ciężkim uszkodzeniem ciała,
- próba samobójcza nieletniego,
- zbiorowa lub indywidualna ucieczka,
- pobicie lub inna forma zakazanego karania, poniżającego lub niehumanitarnego traktowania nieletniego,
- zastosowanie środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego.

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich, pismem nr II.552.1.2014.JN z 24 lutego 2014 r., zwrócił się do Ministra Edukacji Narodowej z prośbą o spowodowanie przekazywania przez kuratoria oświaty, w okresach kwartalnych, wyłącznie informacji o wydarzeniach, które w istotny sposób mogą służyć dalszej poprawie warunków i traktowania nieletnich, przebywających

w tych ośrodkach, tj. o zgonach (w tym samobójczych), zgwałceniach oraz pobiciach nieletnich, skutkujących ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu, do jakich doszło w tych placówkach.

Wobec powyższego, od drugiego półrocza 2014 r, zgodnie z prośbą Rzecznika Praw Obywatelskich, informacje o wydarzeniach nadzwyczajnych w MOW są przekazywane w terminach kwartalnych i obejmują:

- zgon nieletniego lub innej osoby,
- samobójstwo nieletniego,
- zgwałcenie nieletniego,
- pobicie nieletniego, skutkujące ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu.

Dyrektorzy ośrodków przekazują informacje o tych wypadkach zgodnie z oczekiwaniami Krajowego Mechanizmu Prewencji. Dodatkowo, informacje te zbierają kuratorzy oświaty, a więc posiadają wiedzę dotyczącą problemów dotyczących funkcjonowania MOW. Jednocześnie uprzejmie informuję, że Niepubliczny Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rejowcu zbierał dane o wypadkach nadzwyczajnych w odniesieniu do katalogu wskazanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹, dlatego pozostałe zdarzenia, wśród wychowanków wskazane przez Pana Rzecznika, nie były uwzględniane przy informowaniu organów nadzoru.

Przepisy prawne odnoszące się do funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych nie zawierają definicji wydarzeń nadzwyczajnych oraz nie określają sposobu postępowania w przypadku zaistnienia takich wydarzeń. Z uwagi na powyższe, zgodnie z ustaleniami podjętymi na spotkaniu w dniu 9 listopada 2016 r. na spotkaniu z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Biura Rzecznika Praw Dziecka, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i dyrektorów młodzieżowych ośrodków wychowawczych, które odbyło się w Ośrodku Rozwoju Edukacji został powołany zespół roboczy, którego zadaniem jest opracowanie jednolitego katalogu zdarzeń nadzwyczajnych wraz z ich opisem oraz zasadami rejestracji i monitoringu zdarzeń. W skład ww. zespołu wchodzi również przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Teresa Wargocka
Sekretarz Stanu

¹ Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.

**MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ**
00-918 Warszawa, al. J. Ch. Szucha 25
tel. 22 34-74-100

**BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

WPŁ **2016 -12- 22**

ZAL NR

DWKI-WSPE.5015.43.2016.KT
00

185822 2016-12-22

Rzecznik Praw Obywatelskich

Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

2016-12-22 152444